

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI

Katowice
Business
University

Sveučilište u
Zagrebu
University of Zagreb

Uniwersytet
Ekonomiczny
w Katowicach

**JĘZYK I KULTURA UKRAIŃSKA
WE WSPÓŁCZESNEJ HUMANITARNEJ PRZESTRZENI CZASOWEJ:
ASPEKTY KOMUNIKACJI MIĘDZYJĘZYKOWEJ I KSZTAŁTOWANIE
KOMPETENCJI KOMUNIKACYJNYCH WSPÓŁCZESNEGO SPECJALISTY**

*Zbiór materiałów z Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Praktycznej online
(21 lutego 2025 roku)*

**УКРАЇНСЬКА МОВА ТА КУЛЬТУРА
В СУЧАСНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ ЧАСОПРОСТОРИ:
АСПЕКТИ МІЖМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ
ТА ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ**

*Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
(21 лютого 2025 року)*

Redakcja naukowa:
Tetiana Hyrina
Nataliia Moshenets

Łomża-Irpiń, 2025
Wydawnictwo: MANS w Łomży

Міжнародна науково-практична інтернет-конференція
“Українська мова та культура в сучасному гуманітарному часопросторі:
аспекти міжмовної комунікації
та формування комунікативної компетентності сучасного фахівця”

УДК 811.161.2:316.7(06)
ББК 81.2(Укр)я431
У 45

*Rozpatrzone i zatwierdzone na posiedzeniu Rady Naukowej Uniwersytetu Podatkowego
(protokół nr 10 z dnia 13 marca 2025 r.)*

Redakcja naukowa: Tetiana Hyrina, Nataliia Moshenets

Язык и культура украинська we współczesnej humanitarnej przestrzeni czasowej: aspekty komunikacji międzyjęzykowej i kształtowanie kompetencji komunikacyjnych współczesnego specjalisty [wydanie elektroniczne] : zbiór materiałów IV Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji online, Irpiń – Łomża, 21 lutego 2025 r. / Redakcja naukowa: Tetiana Hyrina, Nataliia Moshenets. Irpiń: Państwowy Uniwersytet Podatkowy; Łomża: Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży. Wydawnictwo: MANS w Łomży, 2025. 280 s. Format PDF ; wydanie online ; repozytorium instytucjonalne.

Recenzenci:

Anastasiia Bessarab, doktor hab. nauk w zakresie komunikacji społecznej, profesor, profesor Zakładu Psychologii i Pracy Socjalnej, Khortytska Narodowa Academia Edukacyjno-Rehabilitacyjna, Ukraina;
Anzhelika Dosenko, doktor nauk społecznych, profesor nadzwyczajny, kierownik Katedry Dziennikarstwa Narodowego Uniwersytetu Tavri im. VI.I. Wernadskiego, Ukraina

Rada Redakcyjna:

Tetiana Hyrina, doktor hab. nauk w zakresie komunikacji społecznej, docent, kierownik Zakładu Komunikacji Społecznej, Literatury i Kultury, Państwowy Uniwersytet Podatkowy, Ukraina;

Nataliia Zykun, doktor hab. nauk w zakresie komunikacji społecznej, prof., dziekan Kierunku Technologii Społecznych i Humanitarnych, Sportu i Rehabilitacji, Państwowy Uniwersytet Podatkowy, Ukraina;

Olena Kalyta, PhD w zakresie nauk pedagogicznych, docent, docent Zakładu Komunikacji Społecznej, Literatury i Kultury, Państwowy Uniwersytet Podatkowy, Ukraina;

Nataliia Moshenets, Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży, Rzeczpospolita Polska;

Zoia Sharlovych, PhD w zakresie nauk pedagogicznych, Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży, Rzeczpospolita Polska.

ISBN 978-83-68480-03-0

DOI <https://doi.org/10.58246/UBWA9567>

W zbiorze znajdują się materiały z Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Praktycznej Internetowej, która odbyła się 21 lutego 2025 r. na podstawie Katedry Komunikacji Społecznej, Literatury i Kultury Wydziału Technologii Społecznych i Humanitarnych, Sportu i Rehabilitacji Państwowej Wyższej Szkoły Podatkowej. Publikacje odzwierciedlają kierunki i wyniki badań naukowych poświęconych takim aktualnym zagadnieniom: funkcjonalność języka ukraińskiego w komunikacji międzykulturowej i zawodowej, dyplomacja kulturalna Ukrainy: formy, środki i kierunki rozwoju, wykorzystanie technologii cyfrowych dla rozwoju kompetencji komunikacyjnych współczesnego specjalisty, innowacje komunikacyjne projektowania mediów: estetyka, technologie, interaktywność, przestrzeń informacyjna jako czynnik kulturowego rozwoju jednostki, komunikacja biznesowa i tłumaczoznawstwo: wyzwania współczesności. Publikacja przeznaczona jest dla szerokiego grona czytelników zainteresowanych omawianymi zagadnieniami.

Zbiór został opracowany na podstawie gotowych materiałów dostarczonych przez autorów. Za kompletność i rzetelność przedstawionych faktów i przepisów odpowiadają autorzy publikacji. Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za materiały przekazane do publikacji.

Źródło grafiki zamieszczonej na okładce: URL: <https://um.kpmu.edu.ua/2021/05/27/uchast-u-i-mizhnarodnij-naukovo-praktychnij-konferentsii-sotsiokomunikatsijna-nauka-v-paradyhmi-smyslovykh-transformatsij-trendy-osvity-i-profesijnoi-diialnosti-prof-marchuk-l-m-dots-ladyiak-n-b/>

Wydawnictwo: MANS w Łomży

© Państwowy Uniwersytet Podatkowy, Ukraina, 2025
© Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży, Rzeczpospolita Polska, 2025

Міжнародна науково-практична інтернет-конференція
“Українська мова та культура в сучасному гуманітарному часопросторі:
аспекти міжмовної комунікації
та формування комунікативної компетентності сучасного фахівця”

УДК 811.161.2:316.7(06)
ББК 81.2(Укр)я431
У 45

*Розглянуто і схвалено на засіданні вченої ради Державного податкового університету
(протокол №10 від 13 березня 2025 року)*

Наукова редакція: Тетяна Гиріна, Наталія Мошенець

Українська мова та культура в сучасному гуманітарному часопросторі: аспекти міжмовної комунікації та формування комунікативної компетентності сучасного фахівця [Електронне видання] : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, Ірпінь – Ломжа, 21 лютого 2025 р. / Наукова редакція : Тетяна Гиріна, Наталія Мошенець. Ірпінь : Державний податковий університет ; Ломжа : Міжнародна Академія Прикладних Наук в Ломжі. Видавництво : MANS w Łomży, 2025. 280 с. PDF-формат ; мережеве видання ; інституційний депозитарій.

Рецензенти:

Бессараб Анастасія, д-р наук із соц. ком., професор, професор кафедри психології та соціальної роботи Хортицької національної навчально-реабілітаційної академії, Україна;

Досенко Анжеліка, к.соц.ком., доц., завідувачка кафедри журналістики Таврійського Національного університету ім. В.І. Вернадського, Україна

Редакційна колегія:

Тетяна Гиріна, доктор наук із соціальних комунікацій, доцент, професор, завідувач кафедри соціальних комунікацій, словесності та культури, Державний податковий університет, Україна;

Наталія Зикун, декан факультету соціально-гуманітарних технологій, спорту та реабілітації, доктор наук із соціальних комунікацій, професор, Державний податковий університет, Україна;

Олена Калита, к. п. н., доцент, доцент кафедри соціальних комунікацій, словесності та культури, Державний податковий університет, Україна;

Наталія Мошенець, Міжнародна Академія Прикладних Наук в Ломжі, Республіка Польща;

Зоя Шарлович, к. п. н., Міжнародна Академія Прикладних Наук в Ломжі, Республіка Польща.

ISBN 978-83-68480-03-0

DOI <https://doi.org/10.58246/UBWA9567>

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, що відбулася 21 лютого 2025 р. на базі кафедри соціальних комунікацій, словесності та культури факультету соціально-гуманітарних технологій, спорту та реабілітації Державного податкового університету. Публікації відображають напрями та результати наукових досліджень, присвячених таким актуальним питанням: функціональність української мови в міжкультурних і професійних комунікаціях, культурна дипломатія України: форми, засоби та напрями розвитку, використання цифрових технологій для розвитку комунікативних компетентностей сучасного фахівця, комунікаційні інновації медіадизайну: естетика, технології, інтерактивність, інформаційний простір як чинник культурного розвитку особистості, бізнес-комунікації та перекладознавство: виклики сьогодення.

Видання розраховане на широке коло читачів, які цікавляться окресленою проблематикою.

Збірник сформований з готових матеріалів, наданих авторами. За повноту та достовірність викладених фактів і положень відповідальність несуть автори публікацій. Видавець не несе відповідальності за надані до публікації матеріали.

Джерело графіки на обкладинці: URL: <https://um.kpnu.edu.ua/2021/05/27/uchast-u-i-mizhnarodnij-naukovo-praktychnij-konferentsii-sotsiokomunikatsijna-nauka-v-paradyhmi-smyslovykh-transformatsij-trendy-osvity-i-profesijnoi-diialnosti-prof-marchuk-l-m-dots-ladyniak-n-b/>

Видавництво: MANS w Łomży

©Державний податковий університет, Україна 2025

©Міжнародна Академія Прикладних Наук в Ломжі, Республіка Польща, 2025

Міжнародна науково-практична інтернет-конференція
 “Українська мова та культура в сучасному гуманітарному часопросторі:
 аспекти міжмовної комунікації
 та формування комунікативної компетентності сучасного фахівця”

ДЖОЛОС ОЛЕГ ДОКУМЕНТАЛЬНЕ КІНО ЗБІЛЬШУЄ СВОЮ ЧАСТКУ НА УКРАЇНСЬКОМУ ТБ ТА АУДІОВІЗУАЛЬНИХ МЕДІАСЕРВІСАХ	247
ЗАГРЕБА ВАЛЕНТИН ВИКОРИСТАННЯ МОРАЛЬНИХ ІМПЕРАТИВІВ У ПОЛІТИЧНИЙ РЕКЛАМІ ТА PR	249
KITSA MARIANA THE IMAGE OF UKRAINIAN FEMALE REFUGEES IN POLISH MEDIA: MAIN TRENDS	253
КОВАЛЬ МАКСИМ ФІЛОСОФСЬКІ ЗАСАДИ МІЖМОВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У ПУБЛІЧНІЙ СФЕРІ	256
СИНОРУБ ГАЛИНА ПСИХОЛОГІЧНА СТІЙКІСТЬ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЖУРНАЛІСТА	260
СИНЧАК БОГДАН ВПРОВАДЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ДНЯ МОЛИТВИ, ЯК ЦІННІСНИЙ ЕЛЕМЕНТ ПРОТИДІЇ РОСІЙСЬКІЙ АГРЕСІЇ	266
ХІТРОВА ТЕТЯНА МЕДІАПРОЄКТ І ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ МЕДІА: ВІД ТВОРЧОСТІ ДО БІЗНЕС-КОМУНІКАЦІЇ	269

**Панель 6. БІЗНЕС-КОМУНІКАЦІЇ ТА ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО:
 ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ**

ВОЛКОВА ЛЮДМИЛА, ЧОРНА АЛЬОНА ІГОРІВНА ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ	272
П'ЯТНИЧКА ТЕТЯНА, ДУДА ОЛЕКСАНДРА, КУЗІВ МАРІЯ БІЗНЕС-КОМУНІКАЦІЇ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ ТА ПРАКТИКА ЇХ ПОДОЛАННЯ	276

Галина Синоруб

*Кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент,
доцент кафедри журналістики Тернопільського національного педагогічного
університету імені Володимира Гнатюка*

ПСИХОЛОГІЧНА СТІЙКІСТЬ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЖУРНАЛІСТА

На тлі сучасних подій, що відбуваються в Україні, професія журналіста вимагає не лише фахових знань, а й психологічної стійкості, що дозволяє ефективно працювати в стресових умовах та об'єктивно висвітлювати дійсність.

Сьогодні журналісти зіткнулися з численними викликами, серед яких:

- оперативність: необхідність швидко обробляти та аналізувати великі масиви інформації;
- робота в кризових ситуаціях, висвітлення воєнних конфліктів, катастроф та ін.;
- загрози фізичній безпеці: напади, переслідування;
- кібербулінг та інформаційні атаки: кампанії з дискредитації журналістів у соціальних мережах;
- нестабільність та професійні ризики: фінансова невизначеність, конкуренція на ринку праці;
- постійна залученість у медіапростір, перегляди, коментування.

Директорка з надзвичайних ситуацій CPJ Марія Салазар Ферро зазначає, що психологічне благополуччя журналістів є важливим компонентом для підвищення культури безпеки в усьому світі і має бути пріоритетом для редакцій [8]. Нагальною потребою у сучасному українському суспільстві є впровадження комплексних заходів із підтримки та збереження ментального здоров'я медійників, які висвітлюють наслідки російської агресії задля збереження України як вільної та демократичної держави.

Війна в Україні стала випробуванням на міцність і журналістської освіти, спонукаючи до переосмислення підходів та впровадження інновацій в навчальний процес. Формування у майбутніх медійників психологічної компетентності включає розвиток стресостійкості, здатність до емоційної саморегуляції, ефективною комунікації та критичного мислення, що сприятиме збереженню професіоналізму навіть у складних і кризових ситуаціях.

Поняття психологічної стійкості у фокусі наукового осмислення з'явилося ще 40-50 років тому. Як зазначає кандидат психологічних наук, старший науковий

співробітник відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського Олена Мерзлякова, ця проблема досліджується в контексті переходу світу в певну “зону

турбулентності”. Як зазначає вчена, на зміну SPOD-світу (Steady – стійкий; Predictable – передбачуваний; Ordinary – простий; Definite – визначений) прийшов світ VUCA (Volatility – нестабільний; Uncertainty – невизначений; Complexity – складний; Ambiguity – неоднозначний), і післяковідний світ BANI (Brittle – крихкий, Anxious – тривожний, Nonlinear – нелінійний, Incomprehensible – незбагненний). Зараз футурологи розмірковують про наступну фазу світу, якому притаманні розвиток штучного інтелекту, роботів тощо, у якому більшості населення планети буде потрібно виживати [5, с. 98]. Отже, разом із суспільними викликами змінюється й концепція психологічної стійкості, або резильєнтності.

Резильєнтність (резилієнс, стресостійкість) – це процес і результат успішної адаптації до складного життєвого досвіду за рахунок розумової, емоційної та поведінкової гнучкості та здатності пристосовуватися до внутрішніх та зовнішніх вимог. Психологи визначають стійкість як можливість відновлення після важких переживань, глибоке особистісне зростання [9].

Психологічна стійкість (витривалість, резилієнтність) – це здатність проходити крізь життєві випробування, зберігаючи при цьому психічне здоров’я, особистісну цілісність [7]. Психологічна стійкість – компетентність, що дозволяє тримати внутрішній баланс та адаптуватися до постійних викликів. Це якість, якій можна навчитися та яку можна розвивати, незалежно від віку чи особистої ситуації.

Мережево-інформаційна резильєнтність потребує оцінки інформаційного середовища (телебачення, радіо, преси, соціальних мереж, блогів, інших онлайн-платформ) на предмет наявності зовнішніх і внутрішніх загроз та здатності ефективно їм протидіяти [1].

На думку психологині у методі когнітивно-поведінкової терапії, кандидатки наук із соціальних комунікацій, доцентки ЛНУ ім. Івана Франка Ольги Квасниці, психологічна стійкість медійника у стресових ситуаціях проявляється у формі емоційної (регулювання й вивільнення власних емоцій) та когнітивної компетентності (керувати думками; помічати помилкові та некорисні думки; думати вільно, критично, ясно; фільтрувати інформаційний потік (корисне чи шкідливе)). Науковиця зазначає, що плекання психологічної резилієнтності журналіста передбачає:

- регулярно поповнювати сили, тобто дбати про ресурс;
- регулювати свій темпоритм, звести до мінімуму марні витрати енергії;
- плекати корисне мислення, або бути когнітивно компетентним;
- регулювати свої емоції, щоб бути емоційно компетентним;
- ефективно діяти;
- плекати соціальний зв’язок;
- плекати цінності, мати мету [3, с. 31].

За результатами дослідження впливу журналістської професії на ментальне здоров’я, що виконується в межах проєкту 2402 Foundation та Daily Humanity у

співпраці з професоркою Нью-Йоркського університету Лорен Велш, яка досліджує труднощі й виклики в роботі журналістів у зонах конфліктів і війн (листопад 2024-лютий 2025 рр., 99 респондентів), виявлено, що найчастішими проблемами для журналістів є фізичні, кібербезпекові, репутаційні, юридичні загрози або судові позови, онлайн-цькування, ризик арешту, затримання та ув'язнення, цензура, гендерно зумовлені та/або цілеспрямовані погрози переслідування.

На запитання “Які емоції викликає у вас робота журналіста?” медійники обрали: задоволення (15%), стрес (17%), тривожність (16%), депресію (9%), сором (3%), почуття вини (7%), гордість (15%), радість (10%). 82% респондентів зазначає, що професійна діяльність негативно впливає на їх емоції. Професійне вигорання відчувало 89 % опитаних. Травматичний досвід через журналістську діяльність переживає 84% респондентів. За результатами дослідження у фахівців з недостатнім професійним досвідом є велика ймовірність того, що травматичний епізод не буде пропрацьовано і відрефлексовано належним чином.

Щодо отримання психологічної підтримки, то респонденти зазначають: надто дорого – 29%, недостатньо часу, щоб отримати інформацію про відповідні служби – 18%, самотійно справляється зі своїми переживаннями – 16%, мають бажання отримати підтримку, але не знають, де і як її знайти – 15%, не довіряють психологам (або іншим фахівцям з ментального здоров'я) – 9%, не мають труднощів в отриманні підтримки – 9%, не потрібна підтримка – 33%, бояться негативної реакції з боку інших – 2% [6].

Результати опитування ілюструють труднощі, з якими стикаються журналісти в процесі своєї діяльності, відображають потребу у ресурсі, щоб висвітлювати й переживати події війни. До того ж медійники, які працюють у своїй країні, де триває війна, мають набагато вищий рівень стресу, а ні ж ті, які приїжджають у відрядження. Високий ризик емоційного та професійного вигорання потребує підвищення рівня психологічної стійкості журналістів, підтримки ментального здоров'я під час війни.

Безумовно, формування психологічної компетентності у здобувачів спеціальності 061Журналістика є важливим завданням освітніх програм, що мають бути наближені як до запитів студентів, вимог і потреб суспільства. Науковиці Олена Євтушенко та Тетяна Ковальова зазначають, що формування психологічної стійкості у майбутніх медійників має міждисциплінарний характер. Учені акцентують на тому, що “попри зростаючу увагу академічної й професійної спільноти до теми резильєнтності журналістів, виглядає, що освітні програми поки звертають на неї незначну увагу” [4, с. 21]. Актуалізовується необхідність адаптації освітніх програм до нових реалій, що забезпечуватиме готовність майбутніх фахівців до викликів професії, збереження ментального здоров'я.

Психологічна стійкість до виконання професійних завдань у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 061Журналістика реалізується шляхом формування таких фахових компетентностей:

ФК 06. Здатність до провадження безпечної медіадіяльності.

ФК 07. Здатність застосовувати знання про суспільні проблеми, конфлікти, гібридні війни у професійній діяльності.

Відображається у таких програмних результатах навчання:

ПРН 06. Планувати свою діяльність та діяльність колективу з урахуванням цілей, обмежень та передбачуваних ризиків.

ПРН 13. Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціально комунікаційних наук.

ПРН 18. Використовувати необхідні знання й технології для виходу з кризових комунікаційних ситуацій на засадах толерантності, діалогу й співробітництва.

ПРН 19. Створювати якісний мультимедійний продукт з використанням положень і методів соціологічних, психологічних та інформаційних технологій з метою ефективного впливу на масову аудиторію.

ПРН 20. Упроваджувати методи критичного мислення у професійну сферу.

ПРН 21. Реалізовувати практику командної роботи для організації, планування та управління інноваційними мультимедійними проєктами, дотримуючись правил і принципів безпечної медіадіяльності, використовуючи необхідні уміння та навички для виходу з кризових комунікаційних ситуацій. Інтеграція відповідних компетенцій у журналістську освіту сприятиме підвищенню рівня професійної готовності випускників та їхній здатності ефективно працювати в умовах сучасного медіасередовища

Формування психологічної стійкості майбутніх медійників включає такі ключові напрямки:

1. Навчальний процес:

– інтеграція психологічних знань у дисципліни професійної підготовки як обов’язкової (наприклад, “Медіапсихологія”, “Безпека життєдіяльності журналіста та цивільний захист”, дисципліни журналістського фаху, медійні практики), так і вибіркової (“Медіаконфліктологія”, “Сучасні технології медіагалузі”, “Екстремальна журналістика”, “Верифікація інформації”, “ЗМІ в системі інформаційної безпеки України”, “Журналістські професії”, “Фактчекінг”, “Кіноконтент у журналістиці”, “Дитяча журналістика”, “Соціальні мережі в роботі журналіста” тощо) компонент освітньої програми;

– активне використання неформальної та інформальної освіти. Курси на освітніх платформах: www.coursera.org, prometheus.org.ua, www.futurelearn.com, <https://vumonline.ua> та ін;

– практична підготовка: проходження практики, стажувань, симуляційних тренінгів.

2. Співпраця з психологічною службою закладу: консультування з психологом, підтримка та опановування інструментів саморегуляції.

Формування психологічної стійкості у майбутніх журналістів – це інвестиція в якість медіа (об’єктивне висвітлення подій) та ментальне здоров’я самих фахівців.

Список використаних джерел:

1. Божок Є. Резильєнтність: Стратегія виживання в умовах гібридних загроз. Укрінформ. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3265105-rezilentnist-strategia-vizivanna-v-umovah-gibridnih-zagrozh.html>.

2. Васіна О. Журналістика травми: як не нашкодити? Інтерв’ю з Оксаною Расуловою. Центр практичної освіти “Накипіло”. URL: <https://osvita.nakypilo.ua/zhurnalistyka-travmy-yak-ne-nashkodyty/>.

3. Експрес-гайд за циклом вебінарів на тему “Як медійнику досягти психологічної стійкості?": практикум. Упоряд. Соломія Онуфрів; Західноукраїнський медіа-центр “Нова журналістика” (Львів – Миколаїв – Суми, 12–22 грудня 2023 р.) Львів : ПАІС, 2023. 48 с.

4. Євтушенко О., Ковальова Т. Психологічна стійкість майбутніх журналістів як відповідь на виклики професії. Образ. 2023, вип. 3(43). С. 18–27.

5. Мерзлякова О. Резильєнтність або психологічна стійкість: концепт, вимірювання, розвиток. Аналітичний вісник у сфері освіти й науки: довідковий бюлетень. Випуск 18, 2023. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. С. 96-120.

6. Опитування про вплив на ментальне здоров’я журналістів від Daily Humanity та Лорен Велш. 2402 Foundation. URL: <https://2402.org/ua/opytuvannya-pro-vplyv-na-mentalne-zdorov%ca%bcya-zhurnalistiv-vid-daily-humanity-ta-loren-velsh/>.

7. Романчук О. Психологічна стійкість в умовах війни: індивідуальний та національний вимір. Український інститут когнітивно-поведінкової терапії. URL: https://i-cbt.org.ua/resilience_ukraine/.

8. Dart launches clinician training program to support trauma-exposed journalists. Dart Center for Journalism and Trauma. URL: <https://dartcenter.org/resources/dart-launches-clinician-training-program-support-trauma-exposed-journalists>.

9. Resilience. APA Dictionary of Psychology. URL: <https://www.apa.org/topics/resilience>

Анотація

У матеріалі подається дефініція понять “психологічна стійкість”, “резильєнтність”, “мережево-інформаційна резильєнтність”. Акцентується на ролі психологічної стійкості як важливої складової професійної компетентності журналіста. Визначено основні психологічні виклики, з якими стикаються медійники в умовах війни: емоційна активізація, кризові ситуації,

робота з травматичним контентом. Наголошується на необхідності адаптації освітніх програм до нових реалій, що забезпечуватиме готовність майбутніх журналістів до викликів професії. Окреслено ключові компоненти психологічної стійкості, такі як емоційна регуляція, стресостійкість, критичне мислення та адаптивність. Наголошується на важливості інтеграції психологічної компетентності в навчальні дисципліни професійної підготовки як обов'язкової, так і вибіркової компонент освітньої програми. Проаналізовано методи формування та розвитку психологічної компетентності, зокрема через формальну, неформальну та інформальну освіту, психологічну підготовку, співпрацю з психологічною службою освітнього закладу.

Ключові слова: *психологічна стійкість, резильєнтність, мережево-інформаційна резильєнтність, емоційна регуляція, стресостійкість*

Summary

The article defines the concepts of ‘psychological resilience’, ‘resilience’, ‘network and information resilience’. The role of psychological resilience as an important component of a journalist’s professional competence is emphasised. The author identifies the main psychological challenges faced by media professionals in wartime: emotional activation, crisis situations, and working with traumatic content. The author emphasises the need to adapt educational programmes to new realities, which will ensure that future journalists are prepared to meet the challenges of the profession. The key components of psychological resilience, such as emotional regulation, stress resistance, critical thinking and adaptability, are outlined. The importance of integrating psychological competence into the disciplines of professional training as both compulsory and elective components of the educational programme is emphasised. The methods of formation and development of psychological competence are analysed, in particular through formal, non-formal and informal education, psychological training, cooperation with the psychological service of an educational institution.

Keywords: *psychological resilience, resilience, network-information resilience, emotional regulation, stress resistance*